

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Стилістично-прагматичні особливості перекладу»
на 2025/2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к. філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Поглиблення мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців, шляхом врахування стилістичних та прагматичних особливостей мовних одиниць при перекладі з англійської мови на рідну й навпаки, що сприяє вдосконаленню навичок та вмінь усного й письмового перекладу.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 110 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 1 – залік (ПМК).
Базові знання	Наявність знань про основні поняття й категорії стилістичних та лінгвопрагматичних особливостей перекладу.
Мова викладання	Англійська/українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами (ПРН-2); - застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в	- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-2); - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-03); - здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-06); - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-7); - здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-12); - здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (СК-1); - здатність до критичного осмислення історичних надбань та

конкретній філологічній галузі (ПРН-3); - застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації (ПРН-6); - характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПРН-9); - збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПРН-10); - здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН-11); - створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів (ПРН-14); - обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПРН-15).	новітніх досягнень філологічної науки (СК-3); - здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК-4); - здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (СК-6); - здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК-7); - усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату (СК-8).
--	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Стилiстичнi проблеми перекладу		
Тема 1. Стилiстичнi особливостi формування англiйського речення при перекладi з української мови	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Поняття жанру в сучаснiй лiнгвiстичi та перекладознавствi».
Тема 2. Передача метафори при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метафора в сучаснiй лiнгвiстичi»; «Прийоми метафоризацiї»; «Проблема первинної i вторинної номiнацiї. Номiнативнi метафори».
Тема 3. Передача метонiмiї при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метонiмiя в сучаснiй лiнгвiстичi»; «Прийоми метонiмiї».
Тема 4. Переклад фразеологiзмiв	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Основнi способи перекладу фразеологiчних одиниць»; «Описовий переклад – вiдмова вiд перекладу фразеологiзмом».
Тема 5. Вживання iншомовних слiв та дiалектної лексики у перекладi	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; тестування; поточна модульна робота	Пiдготувати доповідi на теми: «Соцiально-культурнi реалiї»; «Дiалектизми i мовнi аномалiї».
Модуль 2. Прагматичнi проблеми перекладу		

Тема 6. Прагматичні проблеми перекладу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Прагматичні аспекти перекладу»; «Прагматична та соціокультурна адаптація в перекладі».
Тема 7. Типи прагматичної адаптації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Локалізація»; «Лінгвістична і екстралінгвістична локалізація».
Тема 8. Переклад прагматичних ідіом	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Прагматичні ідіоми».
Тема 9. Прагматична адаптація тексту перекладу: додавання пояснення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Прагматична адаптація вихідного тексту».
Тема 10. Основні види перекладу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Техніка перекладу: компенсація відмінностей між мовами»; «Різні підходи до класифікації видів перекладу».
Тема 11. Типи перекладацьких помилок.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Помилки при перекладі, які можуть зіпсувати зміст».
Тема 12. Кодекс етики перекладача	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: «Кодекс етики багатомовних перекладачів».

Інформаційні джерела

Основні

1. Безугла Л. Р. Безугла Т. А. Функції мови у лінгвопрагматичній моделі рекламного дискурсу. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». 2021 Вип. 92. С. 7 – 15.
2. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. 224 с.
3. Єщенко Т. А. Феномен художнього тексту: комунікативний, семантичний і прагматичний аспекти: монографія / науковий редактор проф. Степаненко М. І. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. 470 с.
4. Караневич М. І. Прагматика перекладу художньої літератури: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад». Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 161 с.
5. Сухачова Н. С. Неологізми англomовної економічної терміносистеми: лінгвопрагматичний аспект. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2021. № 7 (345). С. 154–160.

Додаткові

1. Воскобойник В. І., Сухачова Н. С. Метафора як стилістичний засіб впливу на адресата (на прикладі англomовних рекламних текстів). Збірник наукових праць Лінгвістика Вид. Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». № 1 (47), 2023 С. 96–107.
2. Гасій Г. М., Гасій О. В., Іщенко В. Л., Сухачова Н. С. Значення перекладацьких трансформацій для формування програм підготовки філологів-перекладачів будівельної термінології у контексті вищої освіти. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 1 (31). С. 252–264.
3. Караневич М. І., Куца О. І. Застосування лексичних трансформацій з метою прагматичної адаптації художнього перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». 2018. Вип. 3(71). С. 5 – 10. URL : file:///C:/Users/Natalia/Downloads/nataliiakrushynska,+02_Karanevych_Kutsa.pdf
4. Хабарова Н. А. Переклад та його прагмалінгвістичні особливості. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2021. Том 3. № 47. С. 174 – 177.
URL : http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part_3/42.pdf
5. Miram G. Basic translation. Studies in the Pragmatics of Discourse. Mouton, 2001. 54 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти](#); *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	41
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (7 бали); поточна модульна робота (10 балів)	59
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській науковій конференції	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами
вивчення навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни